

Tekst źródłowy nr 11

Akt erekcyjny Akademii Krakowskiej z 1364 r. (fragmenty)

1. *Jakim celom miało służyć ustanowienie Akademii Krakowskiej?*
2. *Jakie kierunki kształcenia miały być zorganizowane na Akademii Krakowskiej?*
3. *Wymień znanych ci profesorów i wychowanków tej uczelni z XV i XVI w.*

Ad. 1.

Z tekstu wynikają następujące cele:

- a) ustanowienie miejsca uprawiania nauki („nauk przemożnych perła”),
- b) kształcenie kadr o najwyższych kwalifikacjach („dojrzałością rad znakomite”, „w różnych umiejętnościach biegle”),
- c) kształcenie ludzi o najwyższych walorach moralnych („ozdobą cnót świetne”),
- d) kształcenie wszystkich, którzy będą tego pragnąć,
- e) nauki czerpać mogli zarówno Polacy, jak i cudzoziemcy.

Z wiedzy pozaźródłowej należy wskazać na potrzeby rozrastającego się aparatu:

- a) administracyjnego (urzędnicy),
- b) sądowego,
- c) wzrost liczebności kleru i potrzeba jego kształcenia,
- d) potrzeba kadry nauczającej dla wzrastającej liczby szkół.

Ad. 2

W tekście zostały wymienione cztery kierunki kształcenia: prawo kanoniczne, prawo cywilne, medycyna („nauki lekarskie”) i umiejętności wyzwolone.

Z wiedzy pozaźródłowej wiadomo, że nie powstało początkowo studium teologii, prawo kanoniczne miało wykładać trzech profesorów, zaś prawo cywilne aż pięciu.

Ad. 3. Profesorowie:

Jakub z Paradyża i Tomasz Strzempliński – zwolennicy koncyliaryzmu (wyższości zgromadzenia soborowego nad papieżem) na soborze w Bazylei (1431-1437),

Jan z Głogowa – astronom i geograf,

Jan z Ludziska – doktor medycyny, oficjalny mówca uniwersytecki,

Marcin Bylica z Olkusza – astronom i astrolog,

Marcin Król z Żórawicy – astronom i matematyk,

Paweł Włodkowic – podważenie poglądu o uniwersalnym charakterze władzy papieża i cesarza

Stanisław ze Skalbmierza – doktryna prawna dotycząca wojen sprawiedliwych,

Wojciech z Brudzewa – astronom i matematyk, nauczyciel Kopernika.

Wychowankowie:

Andrzej Frycz Modrzewski

Grzegorz z Sanoka

Jan Długosz.

Jan Kochanowski

Mikołaj Kopernik